Āraišu ezerpils Arheoloģiskajā parkā aizvadītas Eiropas Arheoloģijas dienas

Šī gada 17.jūnijā Āraišu ezerpils Arheoloģiskajā parkā tika svinētas Eiropas arheoloģijas dienas. Šī franču arheologu iniciatīva kopš 2019.gada ātri ieguvusi popularitāti daudzviet Eiropā, arī Latvijā. To gaitā Latvijas Arheologu biedrības pārstāvju vadībā notika izglītojošas nodarbības gan lielajiem, gan mazajiem apmeklētājiem.

Pasākuma laikā līdztekus nodarbībām bija iespējams iztaujāt arheologus par viņu pētījumiem, Latvijas senāko vēsturi un citiem ar arheoloģiju saistītiem jautājumiem.

Arheoloģiskās keramikas speciāliste Alise Gunnarsone vadīja darbnīcu, kuras laikā apmeklētāji izmēģināja bezripas keramikas trauku darināšanu. Vispirms no māla masas tika veidotas grīstes, kuras lipināja virsū citu citai un pēc tam, nogludinot māla virsmu, ieguva trauku sevis iedomātajā formā.

Apmeklētājiem bija iespēja izmēģināt miltu beršanu ar rokas graudberžiem, tādējādi gūstot tiešu priekšstatu par to, cik fiziski grūts senatnē bija miltu ieguves darbs un, kāpēc mūsu senči maizi vienmēr turējuši tik lielā godā.

Smilšu kastē bija izveidots improvizēts izrakumu laikums ar smilts, melnzemes un grants kārtām, kurā jaunākie pasākuma apmeklētāji varēja atrast un mācīties

“kultūrslānī” atpazīt ēku paliekas, krama gabalus, māla trauku lauskas un dzīvnieku kaulus.

Aijas Siliņas-Piņķes vadībā varēja apgūt auklu izgatavošanas paņēmienus, izmantojot nātru šķiedras, vispirms tās attīrot un tad savijot smalkā, izturīgā auklā.

Gan apmeklētājiem, gan pašiem arheologiem interesants eksperimenta izmēģinājums bija mēģinājums pēc ārzemju pētnieku izmantota rīka parauga konstruēt iekārtu, ar kuru senatnē varētu būt veidoti kāta caurumi akmens cirvjos. No koka kārtīm veidotās konstrukcijas centrā atrodas vertikāls, rotējošs koka miets ar doba kaula uzgali, kas tiek kustināts ar auklas un lociņa palīdzību vai divu katrā pusē sēdošu eksperimenta dalībnieku vilcieniem. Zem kaula uzgaļa berot smiltis, ilgstošā un lēnā darbā dienas gaitā tika iegūts gandrīz pus centimetru dziļš ieurbums. Jāatzīmē, ka oriģināli šādi cirvji darināti no cietiem iežiem, piemēram, granīta, tomēr šim sākotnējam izmēģinājumam tika izmantots daudz mīkstākais dolomīts. Šo eksperimentu, uzlabojot urbja konstrukciju un ņemot vērā pasākuma laikā veiktos novērojumus, arheologs Mārcis Kalniņš paredzējis atkārtot rudenī jau zinātniska eksperimenta formā.

Apmeklētāji izzināja ne tikai arheoloģijas nozari – viņi klausījās ekskursiju Ezerpilī, devās rotaļās un dejās ar folkloras kopu “Putni”, kā arī, staigājot un vērojot Āraišu bioloģiski augstvērtīgās pļavas, baudīja vasaras saulgriežu tuvošanos.

Pasākumu finansiāli atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds.

Informācija: Āraišu ezerpils Arheoloģiskais parks, ezerpils@cesunovads.lv.